

POLITIET

Det kongelige Barne, likestillings
Og Inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Deres referanse
201104560/EROFJS

Vår referanse
201102068-2

Dato
02032012

Unntatt offentlighet

Høring – forslag til endring i gjeldsordningsloven.

Det vises til brev fra Barne, likestillings og inkluderingsdepartementet av 05. desember 2011 der det bes om innspill til endring av gjeldsordningsloven:

Lokalisering av gjeldsordningssaker hos utpekte namsmenn punkt 6

Agder politidistrikt v/namsfogden i Kristiansand støtter departementets forslag for å kanalisere gjeldsordningssakene til bestemte namsmenn.

Som kjent oppfattes gjeldsordningsloven som de mest krevende sakene innenfor den sivile rettspleie.

Avstanden til det lokale lensmannskontor samt lokalkunnskaper lensmannen hadde til skyldner var også i sin tid ett av argumentene for å legge gjeldsordningsloven til politi og lensmannsetaten.

I Agder politidistrikt var det forøvrig en rekke lensmannskontorer som kun mottok en gjeldsordningsøknad i 2011.

Opparbeidelse av den kompetanse som kreves blir derfor naturligvis vanskelig samt at det også er resurskrevende å foreta opplæring av denne gruppen av namsmenn.

Saksbehandlere på små kontorer har som regel mange andre arbeidsoppgaver, også utenfor sivil rettspleie. Dette begrenser også saksbehandlers mulighet til kompetanseheving og spesialisering i gjeldsordning, som er et stort arbeidsfelt.

En sentralisering vil føre til at skyldnere uansett hvor man bor i ett politidistrikt vil få en profesjonell behandling av sin søknad hvor rettsikkerheten også er ivaretatt. En skyldners bostedadresse skal derfor ikke ha en avgjørende betydning for hvorledes en søknad om gjeldsforhandling blir behandlet.

Agder politidistrikt

Namsfogden i Kristiansand

Besøk: Tollbodgata 45, 5. etg. Politibuset

Post: Serviceboks 514, 4605 Kristiansand

Tlf. 38 13 63 80 Faks: 38 13 60 17

E-post: sianpost@sismo.no

Selv om skyldnere bor ett stykke fra det namsmannskontor som skal behandle søknaden vil man f. eks gjennom telefonsamtale kunne ivareta den informasjonsplikten en namsmann har overfor en skyldner. Dette er også vanlig praksis i dag.

Fysisk fremmøte foretas i liten grad.

Mange av søknadene som mottas kommer også gjennom ett kommunalt gjeldsrådgivningskontor.

Man forutsetter at disse kontorene skal bestå også i fremtiden.

Namsmannens oppgaver som hjemmebesøk for besiktigelse av bolig og andre eiendeler samt verdsetting etter gjeldsordningsl. §§3-3 og 4-7 vil bli ivaretatt.

Som hovedregel vil en skyldner kun å behov for å oppsøke namsmann/rettsapparatet dersom det begjæres tvungen gjeldsordning

Det at namsmannsdistriktet ikke ligger i samme domssogn som skyldners bostedadresse bør etter vår oppfatning ikke tillegges vekt.

Det vil være liten praktisk betydning for en skyldner dersom han tilhører ett annet domssogn. Da f eks Agder er inndelt i kun 3 domssogn vil det også i dag kunne bli noe reise for skyldner ved innkallelse til tvungen gjeldsordning

Det domssogn som ligger i namsmannsdistriktet er klageinstans for namsmannens avgjørelser. Dette bør ikke fravikes i en eventuell gjeldsordningssak.

Hvor mange namsmannsdistrikter saker etter gjeldsordningsloven skal fordeles på bør etter vår oppfatning ikke ta hensyn til skyldners geografiske avstand til namsmannsdistriktet.

Selv om ett politidistrikt/driftsenhet er geografisk stort vil det som oftest ikke gjenspeiles i antall saker.

Etter vår oppfatning bør ett namsmannskontor som skal behandle gjeldsordningssøknader ha saker tilsvarende minimum to årsverk. Ett årsverk er av Politidirektoratet anslått til 35 nye saker per år.

Det er viktig at saksbehandlerene som skal arbeide med gjeldsordning innehar god kompetanse i fagfeltet med fortrinnsvis å inneha gjeldsordningsmodulen fra PHS.

En stor saksmengde bør gi den enkelte saksbehandler god faglig kompetanse, likeverdig saksbehandling og sette saksbehandlingstiden i fokus.

En sentralisering av disse sakene bør også føre til at det bygges opp ett godt fagmiljø i hele politidistriktet. Dette vil være kompetansehevende

Det vil derfor være naturlig at saker om gjeldsordning i ett politidistrikt lokaliseres til namsmenn der saksmengden er størst i dag.

Standardiserte livsoppholdssatser ved gjeldsordning og tvangsfullbyrdelse punkt 7

Livsoppholdssatser som benyttes i gjeldsordningssaker er blitt oppregulert betydelig mer enn det konsumprisindeksen har vært de senere år.

I tall utgjør veksten i livsopphold fra 1992 og frem til i dag 158%

Satsene for livsopphold i gjeldsordningssaker har hatt en for stor økning i forhold til det som var tiltenkt fra lovens opprinnelse i 1993.

Beregningen som nå legges til grunn har vist seg å være uheldig idet personer med forholdsvis god inntekt og moderat gjeld også har fått oppfylt vilkårene til gjeldsordning.

I samme periode har beregningen av livsopphold ved utleggstrekk foretatt av namsmann eller særnamsmann hatt betydelig mindre utvikling.

Resultatet i dag er at livsopphold i gjeldsordninger ligger langt over det som må anses som nødvendig til underhold av skyldner.

Det har også vært liten forståelse for at Sifo standardbudsjett har beregnet kr. 3.615, i utgifter per mnd til ferie og fritid for enslig og 6.894 for par.

Slik det er nå er det kun personer med forholdsvis høy inntekt som kan avsette midler til dividende til sine kreditorer.

I dag opereres det med mange ulike livsoppholdssatser ved utleggstrekk fra namsmenn og særnamsmann.

Dette kan oppfattes som lite oversiktelig fra skyldnere som rammes av trekk i sin lønn.

I gjeldsordningssaker har imidlertid rundskriv vedrørende livsopphold fra departementet ført til at det har vært en tilnærmedesvis lik praksis i disse saker. At satsene for livsopphold i gjeldsordning har vært høyere, er begrunnet i at gjeldsordning går over lengre tid mens et utleggstrekk kun skal løpe i 2 år. For svært mange skyldnere vil utleggstrekk likevel løpe over flere år, da de ofte har flere saker som "står i kø" for trekk.

Satsen som er foreslått i høringsnotatet som er beregnet ut fra bidragsevnevurderingen fastsatt av departementet ligger også på det niva som for eksempel Namsfogden i Kristiansand og en rekke andre lensmannskontor i Agder politidistrikt bruker som norm ved beregning av ett livsopphold ved utleggstrekk.

Agder politidistrikt v/Namsfogden i Kristiansand deler departementets syn på standardiserte livsoppholdssatser ved gjeldsordning og utleggstrekk

Vi støtter også departementets syn på utregningen av livsopphold for barn under forutsetning av at man tar i bruk igjen "stordriftsfordelen"

Forslag om å åpne for søknader om gjeldsforhandling fra utlandet punkt 8.2

Dette høringsforslaget har sin opprinnelse fra ett høringsbrev av 18. juli 2008. På grunn av betydelige innvendinger mot forslaget den gang utredes spørsmålet på nytt noe som vil medføre en endring av gjeldsordningsloven §2-1

Dette forslaget vil være vanskelig å gjennomføre i praksis uten å lage en rekke særregler for denne gruppe av skyldnere.

Skyldners tilstedeværelse vil alltid være viktig i en søknadsprosess. Namsmannen vil ha begrenset mulighet til å innhente informasjon vedr. formuesgoder, arbeidsforhold samt aktiva registrert i utenlandske registre. Særlig vil det bli vanskelig å vurdere verdi av eiendom, motorkjøretøy etc.

Det er nevnt i høringsnotatet at man som hovedregel skal vise varsomhet med å åpne gjeldsforhandling for utenlandsboende som eier egen bolig på grunn av vanskeligheter med verdsettingen etc. jf gol §4-7

Dette vil ekskludere en stor del av en potensiell søkermasse idet en betydelig del av dem som flytter ut av landet kjøper bolig i f. eks Spania.

I tillegg vil sikring av eiendeler etter gol §3-3 som skal tjene til dekning for fordringshaverne bli vanskelig å utføre for namsmannen.

Gjeldsordningsperiodens lengde må for denne gruppe av skyldnere forlenges jf gol §5-1, fjerde ledd.

Det er også nevnt i høringsnotatet at det vil være manglende mulighet til å gjennomføre egenforsøk.

Etter vår oppfatning er det kun bruk av ekstern hjelp til egenforsøk som vil bli vanskeliggjort. Kravet til egenforsøk ”etter evne” etter gol§1-3 vil bestå, men bør modereres noe for denne gruppe av skyldnere.

Det vil også etter vår oppfatning være uheldig at rettsmøte vedr. tvungen gjeldsordning vil måtte foregå uten skyldner til stede, jf gol § 5-3, 2 ledd. Dette kan være til ugunst for skyldner idet han vil ha vanskelig for å endre sitt forslag i ett rettsmøte.

Det bør også avklares hvilke namsfogdkontor som bør få tildelt denne oppgaven. Det er viktig med ensartete rutiner samt at det blir tilført resurser.

Slik vi ser det så bør disse oppgavene tilfalle Namsfogden i Oslo som også har erfaring med lønnstrekk for utenlandsboende.

Agder politidistrikt v/Namsfogden i Kristiansand støtter derfor ikke den foreslåtte endringen.

Publikasjonen "Nordisk Gældssanering". Utkast til regler om gjensidig anerkjennelse av avgjørelser om gjeldssanering i de nordiske landene.

Departementet stiller spørsmål om det bør etableres et fellesnordisk regelverk for gjensidig anerkjennelse av avgjørelser i gjeldsordningssaker med bakgrunn i en utredning foretatt av en dansk professor.

Det betyr at en norsk statsborger med gjeld til norske kreditorer kan søke om gjeldsordning f. eks i Sverige etter svenske regler, men med full virkning for norske kreditorer.

Agder politidistrikt v/namsfogden i Kristiansand er ikke for å innføre en nordisk regulering av gjeldsordningen slik det fremkommer av høringsnotatet.

Selv om det er en del fellestrekk mellom de nordiske land regler for gjeldsordning er det forskjeller på hva som er ett vilkår for å oppnå en gjeldordning.

Resultatet kan fort bli at en skyldner "flytter" til det land hvor det er enklest å få etablert en slik ordning.

Det er foreslått krav om registrert bopel i minimum 6 måneder i det land skyldner vil søke i. Dette er slik vi ser det en altfor kort periode som lett kan misbrukes

Den korte krav om registrert bopel i ett Nordisk land kan fort undergrave hele gjeldsordningsloven da det vil bli det enkeltes land interne lovgivning som vil regulere spørsmål om vilkår for å få etablert en gjeldsordning.

Det antas også at kreditorene som i størst grad vil være fra samme land som skyldner vil oppfatte ordningen som støtende da de må forholde seg til det ulike lovverket som er mellom de nordiske land

En forutsetning for en nordisk regulering og anerkjennelse av gjeldsordning vil være en harmonisering av de nordiske lands regler innenfor gjeldsordningsloven.

Med hilsen

Per Frode Utnevik
Namsfogd

Saksbehandler:
Fornavn Etternavn
Telefon:

Kopi til:

Vedlegg:

